

## Tình hình ngoại thương của Oman giai đoạn 2009 – 2013

### Tình hình chung

Oman là quốc gia có nền kinh tế thuộc diện thấp trong khối Hội đồng các quốc gia Vùng vịnh - GCC, GDP bình quân đầu người đạt 29,8 ngàn USD năm 2013. Quy mô ngoại thương đứng thứ 5 trong khối GCC, chỉ trên Bahrain. Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu chưa bao giờ đạt tới con số 90 tỷ USD trong giai đoạn 2009 - 2013.

Số liệu của Hội đồng các quốc gia Vùng vịnh và CIA cho thấy, nếu như tổng kim ngạch xuất nhập khẩu của Oman năm 2009 đạt 45,505 tỷ USD, đến năm 2013 con số này được nâng lên 86,97 tỷ USD, tăng 91,1% so năm 2009. Cụ thể, so cùng kỳ năm trước, năm 2010 đạt 56,376 tỷ USD, tăng 23,9%; năm 2011 đạt 70,712 tỷ USD, tăng 25,4%; năm 2012 đạt 80,256 tỷ USD, tăng 13,5%; năm 2013 đạt 86,97 tỷ USD, tăng 8,4%.

Như vậy, trong giai đoạn này, tổng kim ngạch xuất nhập khẩu của Oman đều đạt giá trị năm sau cao hơn năm trước, trong đó năm 2013 đạt cao nhất. Xét về tốc độ tăng trưởng, năm 2011 có mức tăng cao nhất, tiếp đến là năm 2010, 2012, 2013. Tuy nhiên, có thể thấy, tốc độ tăng trưởng giảm dần từ năm 2012.

### Bảng thống kê ngoại thương của Oman giai đoạn 2009 – 2013

Đơn vị tính: Triệu USD

Năm	2009	2010	Tăng trưởng (%)	2011	Tăng trưởng (%)	2012	Tăng trưởng (%)	2013	Tăng trưởng (%)
<b>Kim ngạch xuất khẩu</b>	27.652	36.601	32,4	47.092	28,7	52.138	10,7	56.220	7,8
<b>Kim ngạch nhập khẩu</b>	17.853	19.775	10,8	23.620	19,4	28.118	19,1	30.750	9,4

<b>Tổng kim ngạch xuất nhập khẩu</b>	45.505	56.376	23,9	70.712	25,4	80.256	13,5	86.970	8,4
<b>Cán cân thương mại</b>	9.799	16.826	71,7	23.472	39,5	24.020	2,3	25.470	6,0

*Nguồn: Hội đồng hợp tác các quốc gia Vùng vịnh và CIA*

### **Xuất khẩu**

Với kim ngạch hàng năm chỉ đạt khoảng trên dưới 50 tỷ USD giai đoạn 2009 - 2013, xuất khẩu của Oman thuộc diện quy mô nhỏ, chỉ đứng thứ 5 trên tổng số 6 nước trong khối GCC.

Bảng thống kê trên cho thấy, nếu kim ngạch xuất khẩu của Oman năm 2009 đạt 27,652 tỷ USD, đến năm 2013 con số này được nâng lên 56,22 tỷ USD, tăng 103,3%. Cụ thể, so cùng kỳ năm trước, năm 2010 đạt 36,601 tỷ USD, tăng 32,4%; năm 2011 đạt 47,092 tỷ USD, tăng 28,7%; năm 2012 đạt 52,138 tỷ USD, tăng 10,7%; năm 2013 đạt 56,22 tỷ USD, tăng 7,8%.

Như vậy, trong giai đoạn này, kim ngạch xuất khẩu của Oman đều đạt kết quả năm sau cao hơn năm trước, trong đó năm 2013 đạt kim ngạch cao nhất. Xét về tốc độ tăng trưởng, năm 2010 có mức tăng cao nhất, tiếp đến là năm 2011, 2012, 2013. Tuy nhiên, có thể thấy, tốc độ tăng trưởng xuất khẩu của nước này giảm dần trong giai đoạn 2009 - 2013. Điều này cho thấy, hoạt động xuất khẩu của Oman đã gặp những khó khăn nhất định dẫn đến việc không duy trì được tốc độ tăng cao đều đặn. Nếu việc này còn tiếp diễn, trong tương lai sẽ bất lợi cho ngoại thương nói riêng và nền kinh tế nói chung của Oman, đòi hỏi nước này phải có những chính sách điều chỉnh và giải pháp thúc đẩy xuất khẩu kịp thời. Theo CIA, xuất khẩu của Oman xếp thứ 57 trên thế giới trong 2013.

Cơ cấu xuất khẩu của Oman chủ yếu tập trung vào các mặt hàng như dầu thô, gas, hóa chất, phân bón, sắt thép, kim loại không chứa sắt, quặng chứa kim loại, chất dẻo...

Theo số liệu của Trung tâm Thông tin và Thống kê Oman, tính riêng năm 2012, so cùng kỳ năm trước, dầu thô là mặt hàng Oman xuất khẩu nhiều nhất với 30,7 tỷ USD, tăng 10,6%, chiếm 59% tổng kim ngạch xuất khẩu; tiếp đến là gas tự nhiên đạt 4,2 tỷ USD, tăng 9,9%, chiếm 8% tổng kim ngạch xuất khẩu; hóa chất hữu cơ đạt 1,47 tỷ USD, giảm 18,9%; phân bón đạt 990,6 triệu USD, tăng 3%; kim loại không chứa sắt đạt 893 triệu USD, tăng 34,9%; sắt thép đạt 601 triệu USD, tăng 7,5%; chất dẻo đạt 440,6 triệu USD, giảm 11,3%...

Thị trường xuất khẩu lớn nhất của Oman (không tính dầu thô) là các nước trong khối Ả rập chiếm 42,2% tổng kim ngạch xuất khẩu. Trong đó, đứng đầu là UAE, Saudi Arabia, Iraq...; tiếp đến là các nước Châu Á chiếm 42,2% tổng kim ngạch xuất khẩu. Trong đó đứng đầu là Trung Quốc, Ấn Độ, Indonesia...; Các nước Tây Âu chiếm 5,9% tổng kim ngạch xuất khẩu. Trong đó, đứng đầu là Hà Lan, Anh, Bỉ...; Các nước trong khu vực Châu Phi chiếm 5,2% tổng kim ngạch xuất khẩu. Trong đó, đứng đầu là Tanzania, Kenya, Nam Phi...; Các nước trong khu vực Châu Mỹ chiếm 3,4% tổng kim ngạch xuất khẩu. Trong đó, đứng đầu là Mỹ, Brazil; còn lại các nước trong khu vực Đông Âu và Châu Đại Dương chiếm tỷ lệ rất nhỏ trong cơ cấu thị trường xuất khẩu của Oman.

Hoạt động tái xuất khẩu của Oman chiếm tỷ lệ khá cao, khoảng trên dưới 20% trong tổng kim ngạch nhập khẩu hàng năm của nước này.

### **Nhập khẩu**

Nhập khẩu của Oman có quy mô nhỏ với kim ngạch đạt trên dưới 30 tỷ USD trong những năm gần đây. Thứ hạng luôn có sự thay đổi trong giai đoạn 2009 – 2013, năm 2009 và 2010 đứng thứ 5, năm 2011 và 2013 đứng thứ 4, năm 2012 đứng thứ 3 trong khối GCC.

Số liệu thống kê cho thấy, nếu như kim ngạch nhập khẩu của Oman năm 2009 đạt 17,853 tỷ USD, đến năm 2013 con số này được nâng lên 30,75 tỷ USD, tăng 72,2% so năm 2009. Cụ thể, so cùng kỳ năm trước, năm 2010 đạt 19,775 tỷ

USD, tăng 10,8%; năm 2011 đạt 23,62 tỷ USD, tăng 19,4%; năm 2012 đạt 28,118 tỷ USD, tăng 19,1%; năm 2013 đạt 30,75 tỷ USD, tăng 9,4%.

Như vậy, mặc dù kim ngạch nhập khẩu của Oman đạt thấp trong giai đoạn này, nhưng vẫn đạt mức năm sau cao hơn năm trước với đỉnh điểm gần 31 tỷ USD năm 2013. Xét về tốc độ tăng trưởng, năm 2011 có mức tăng cao nhất, tiếp đến là năm 2012, 2010, 2013. Theo CIA, nhập khẩu của Oman đứng thứ 67 trên thế giới năm 2013.

Cơ cấu nhập khẩu của Oman tập trung chủ yếu vào các nhóm hàng như xe cộ và phụ tùng, hóa chất, lương thực và động vật sống, sản phẩm dầu mỏ và các nguyên liệu liên quan, sắt thép, máy móc thiết bị điện và linh kiện, máy móc thiết bị công nghiệp, quặng chứa kim loại...

Số liệu của Trung tâm Thông tin và Thống kê Oman cho thấy, tính riêng năm 2012, so cùng kỳ năm trước, Oman nhập khẩu nhiều nhất là nhóm hàng xe cộ và phụ tùng với 6,5 tỷ USD, tăng 55,5%; tiếp đến là nhóm hàng hóa chất đạt 2,52 tỷ USD, tăng 25,5%; lương thực và động vật sống đạt 2,44 tỷ USD, tăng 16,4%. Trong đó, sản phẩm bơ sữa và trứng chiếm 22,3%, ngũ cốc chiếm 21,9%, rau quả chiếm 17,6%...; sản phẩm dầu mỏ và các nguyên liệu liên quan đạt 2,4 tỷ USD, giảm 5,2%; sắt thép đạt 2,1 tỷ USD, tăng 37,9%; máy móc thiết bị công nghiệp đạt 1,5 tỷ USD, tăng 17,5%; máy móc thiết bị điện đạt 980 triệu USD, giảm 2%...

Thị trường nhập khẩu của Oman chủ yếu từ các nước trong khu vực Châu Á, Châu Mỹ và Châu Âu. Số liệu của Trung tâm Thông tin và Thống kê Oman, tính riêng năm 2012, Oman nhập khẩu nhiều nhất từ UAE, chiếm 27,4% trong tổng kim ngạch nhập khẩu của nước này; tiếp đến là Nhật Bản 12,6%; Mỹ 5,9%; Saudi Arabia 5%; Ấn Độ 4,8%; Trung Quốc 4,6%; Hàn Quốc 3,9%; Đức 3,5%; Brazil 2,7%; Thái Lan 2,4%; Anh 2%...

### **Cán cân thương mại**

Xét về cán cân thương mại của Oman giai đoạn 2009 – 2013, mặc dù quy mô ngoại thương nhỏ nhưng Oman đã đạt thặng dư thương mại trong toàn bộ giai đoạn này với mức năm sau cao hơn năm trước. Năm 2009, 2010 thặng dư thương mại của Oman đứng thứ 4 trong khối GCC, sau đó liên tiếp trong 3 năm 2011, 2012 và 2013 đứng thứ 5.

Theo số liệu thống kê, so cùng kỳ năm trước, mức thặng dư thương mại của Oman năm 2009 đạt 9,799 tỷ USD; năm 2010 đạt 16,826 tỷ USD, tăng 71,7%; năm 2011 đạt 23,472 tỷ USD, tăng 39,5%; năm 2012 đạt 24,02 tỷ USD, tăng 2,3%; năm 2013 đạt 25,47 tỷ USD, tăng 6%.

Như vậy, mức thặng dư thương mại cao nhất của Oman là năm 2013, chiếm 45,3 kim ngạch xuất khẩu. Tuy nhiên, tốc độ tăng trưởng cao nhất là năm 2010, tiếp đến là năm 2011, 2013, 2012. Cũng giống như các quốc gia khác trong khối GCC, ngoại thương của Oman phụ thuộc nhiều vào xuất khẩu./.

*Trần Ngọc Hà*